

Nr 4 2003

Besök vår hemsida www.foreningsarkiven.a.se

I detta nummer

- Vi flyttar tillbaka?
- Invandrarnas kulturarv. Projektet har börjat
- Uno Sköld - ordförande
- Föreningsarkiven ingår i ett nätverk
- Arkivens Dag på Lidingö
- Ordning i arkivet
- Visioner styr FSL:s verksamhet
- Kallelse till årsmöte

Ordna och Vårda
föreningsarkiven
ges ut av

**FÖRENINGSSARKIVEN I
STOCKHOLMS LÄN**

Postadress
Landstingsarkivet
Box 4151 141 04 Huddinge
Besöksadress
Björnkullav. 14
Flemingsberg
Tel. 737 27 37
Fax 737 27 99
Mobil 0733-864127
Hemsida: www.foreningsarkiven.a.se
E-post: info@foreningsarkiven.a.se

Ansvärig utgivare: Uno Sköld
Redaktion: Arnold Härmark
Hans Österberg

Vi flyttar tillbaka?

© Berg Arkitektkontor/awi

Det blev mögel i golven

Stockholms Stadsarkiv skall få finare lokaler. En om- och nybyggnad inleddes i maj 2002. Det nya stadsarkivet får mer publika ytor, mer kontor och en ny glasfasad. Föreningsarkiven har arbetsrum och goda arbetsmöjligheter där. Problemet är att det blev

mögel i golven. Inflyttningen har skjutits upp på obestämd tid. Stadsarkivet är tomt på personal. Vi stannar därför tills vidare tacksamt kvar i Landstingsarkivet, som har erbjudit en god om än för oss något avlägsen arbetsplats.

Invandrarnas kulturarv. Projektstart

Våra invandrare skapar historia: svensk historia och deras egen historia.

Föreningslivet är en viktig inkörsport till en framtida förståelse av denna historia, som finns i de dokument och bilder, som samlats i föreningarna och som riskerar att försvinna.

Magnus Lundberg, språkkunnig arkivarie, har inlett projektet med att ta kontakter med invandrarföreningar i Botkyrka.

Magnus Lundberg

(forts. nästasida)

Detta nr av Ordna och Vårda sänds till fler än föreningens medlemmar

Uno Sköld - ordförande

Uno Sköld

Vad skall man säga om en Uno, som trots relativt framskriden ålder hellre går 5 km än 5 m, flyttar till en lägenhet tre trappor upp utan hiss - och själv bär upp möblerna, en friluftsmänniska och naturist

Moralfrågor är viktiga

Det talas i våra dagar mycket om - bristen på - etik och arbetsmoral. Moral är något som Uno också gärna talar om. "Vi måste intensifiera vårt arbete," skriver han i medlemsbladet, "tänka på att föreningshandlingar är viktiga för sanningen, an-

stränga oss att samverka med andra och att ta vara på andras kompetens. Vi måste arbeta mot konkreta mål och kontrollera att målen uppfylls. Vi måste tänka på kommande generationer." Många pratar. Uno handlar.

Det är i våra dagar modernt att kräva bonus. Uno gör precis tvärtom. Han kräver att inte få någon ekonomisk ersättning för det han utträttat för vår förening, vilket för FSL:s del motsvarar en deltidstjänst.

Ett maskrosbarn

Uno är vad man ibland kallar ett maskrosbarn, en person som trots en svår början får framgång i livet. Hans mor dog medan han fortfarande var en pojke och han blev fosterbarn, först hos en familj, som han måste lämna för en ny familj. Det var nog inte var så lätt.

Han föddes i Obbola, ett litet samhälle vid Ume älv men flyttade i 20-årsåldern söderut. I arbetslivet tog till en början lantbruket den största platsen. Han gick i flera lantbruksskolor och blev ungdomsinstruktör bl.a. i 4H-rörelsen. Så småningom hamnade han i Vallentuna som chef för fritidsförvaltningen i hela 21 år. Styrelseuppdragen i föreningar är förmodligen oräkneliga.

Folkbildning är viktigt

Folkbildningen har tagit en stor plats i hans liv. Han blev medlem av styrelsen för Länsbildningsförbundet. Arbetet där ledde till skapandet av Föreningsarkiven, vars första ordförande han blev. Han är verkar fortfarande i vår förening med entusiasm och intensitet.

Hans Österberg

(Invandrarnas kulturarv ...forts. fr. föregående sida)

Positivt bemötande

Någon hade kanske väntat sig en viss misstänksamhet från invandrarföreningarnas sida. "Det är precis tvärtom," säger Magnus. "Många har själva funderat över hur man skall dokumentera sin verksamhet för framtiden och över vad de skall göra med handlingar, som de har samlat på sig under årens lopp. Många har frågor om hur man skall bevara fotografier, video-filmer och digitalt material

för framtiden. Andra önskar att vi hade satt igång projektet för ett par år sedan, innan de beslutat att göra sig av med stora delar av sina arkiv.

Det första steget i kontakten med föreningarna var ett möte med representanter för föreningarna, ett samtal om föreningens historia och verksamhet, hur man dokumenterat och var föreningens handlingar förvaras.

Så småningom kommer arkivkurser att anordnas.

Botkyrka och Riksarkivet hjälper till

Botkyrka kommun hjälper till med pengar, lokaler m.m. samt ett aktivt deltagande av kommunens arkivarie Kristina Gabrielsson. Projektet börjar där men fler kommuner deltar. Riksarkivet har anslagit medel.

Föreningsarkiven ingår i ett nätverk

I Sverige finns ett så gott som heltäckande nätverk av förenings- och folkrörelsearkiv. Riksarkivet har det övergripande nationella ansvaret för detta med undantag för bl.a. Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek respektive Tjänstemännens Arkiv och Museum. Det

finns också åtta landsarkiv. Av dessa är Stockholms Stadsarkiv viktigast för vår del.

Regionala folkrörelsearkiv, dit föreningsarkiven hör, finns numer i alla län utom Gotland. De är organiserade som ideella fören-

ingar. Tillsammans förvarar länsföreningsarkiven c:a 50 000 hyllmeter handlingar från över 75 000 arkivbildare. Omkring 15 000 forskarbesök och ungefär 17 000 övriga besökare tas emot varje år. De stöds ekonomiskt och på andra sätt av Riksarkivet och landstingen.

Arkivens Dag på Lidingö

Arkivens dag inträffar varje år i hela landet. Urban Johansson, medlem av föreningens styrelse och tillika kommunarkivarie i Lidingö ordnade en utställning i Lidingö stadshus magnifika entréhall.

Utställningen tog dels sikte på att visa idrottsrörelsens framväxt och dess starka folkliga förankring både på bredd och inom elit dels att exponera några av de stora idrottsprofiler som sedan 1930-talet varit verkamma på ön. Här kan nämnas Lars "Lidingö-Lasse" Larsson, Anders Gärderud

Urban Johansson foto: Lars G. Lindström

och Martin Enholm.

Ytterligare ett inslag under dagen var demonstration av arkivets datoriserade bildarkiv med påbörjad länk-

ning av fotografierna. Båda inslagen rörde stort intresse från det 40-tal besökare som kom och gick under de fyra timmar arrangemanget pågick.

Ordning i arkivet

Har Du problem med

- överfulla pärmar och hyllor
- att hitta
- lagar och förordningar för arkiv
- att spara eller kasta
- fotografier
- bra arkivmaterial
- m.m.

Då har vi lösningen
Den finns i vår arkivpärm

Beställ Ditt exemplar
från vårt kansli
Tel. 08-737 27 37

Pris: 200 Kr + porto

Visioner styr FSL:s verksamhet

Samtliga föreningars arkivhandlingar i Stockholms län skall vara tryggt förvarade, registrerade och tillgängliga för forskning.

Denna vision må vara långsiktig men den finns i föreningens stadgar och styr på ett grundläggande sätt föreningens verksamhet. Varje verksamhetsplan utgår från den.

Ett första steg för att förverkliga visionen är att ta kontakt med föreningarna för att se vad de behöver för att deras handlingar skall bevaras för kommande generationer.

Ett exempel på hur detta kan gå till är det projekt, som gällde länets 112 hembygdsföreningar. (Se ruta intill) Ett annat projekt gäller länets invandrarföreningar, som nu pågår.

Samverkan med andra organisationer är viktigt

Kontakter med andra organisationer är viktiga. Föreningens styrelse är därför sammansatt med representanter från Stockholms läns Bildningsförbund, hem-

bygdsrörelsen, idrottsrörelsen och nykterhetsrörelsen. Kontakterna med länets kommuner är särskilt viktiga, eftersom FSL verkar som en förmedlande länk mellan lokala föreningar och de kommunala arkiven.

Föreningen ger råd

Föreningens arkivkonsulent ger råd och anvisningar till lokala arkiv och håller kurser och seminarier med deltagare från de lokala föreningarna.

Stockholm bland de sista

Stockholm var bland de sista länen att skapa ett regionalt föreningsarkiv då Föreningarkiven i Stockholms Län (FSL) bildades 1994. Inrättandet av ett folkrörelsearkiv hade då utretts sedan början av 1980-talet. Initiativtagare var Stockholms läns Bild-

ningsförbund i samarbete med Folkrörelsernas Arkivförbund.

Stockholms läns Lands-ting och Riksarkivet ger den ekonomiska grunden för verksamheten.

400 hyllmeter i hembygdsföreningars arkiv

111 hembygdsföreningar fick ett besök av FSL:s arkivkonsulent under 2002 och 2003. Syftet var flerfaldigt. Det gällde att undersöka hur mycket arkivmaterial som fanns och att bidra till att arkivalierna förvarades så tryggt som möjligt t.ex. i kommunala eller förenings-folkrörelsearkiv. Syftet var vidare att ge råd och anvisningar om hur arkiven bör ordnas och hanteras. Arkivalierna registrerades på särskilda blanketter, som överlämnades till Arkivregister i Stockholms län (ASL).

Projektet mötte stort intresse i hembygdsföreningarna. Ett antal kurser i arkivvård har därför arrangerats för hembygdsföreningar i olika delar av länet. Projektet var ett samarbete med Stockholms läns Hembygdsförbund.

Redaktionen för Ordna och Vårda
Hans Österberg (t.v.) och Arnold
Hårmark

Kallelse

föreningens årsmöte äger rum
tisdagen den 23 mars 2004 kl. 15,00

plats och program meddelas senare
motioner skall vara föreningens styrelse
tillhanda senast den 23 februari